

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobce: **BS Park II., s. r. o.** se sídlem Ostrovní 30/126, Praha 1, zastoupeného Mgr. Pavlem Wenzlem, advokátem se sídlem Na Příkopě 15, Praha 1, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství** se sídlem Masarykova 427/31, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19. 11. 2014, č. j. 11 Af 47/2013 - 47,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 19. 11. 2014, č. j. 11 Af 47/2013 – 47, zamítl žalobu podanou žalobcem (dále jen „stěžovatel“) proti rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství ze dne 16. 9. 2013, č. j. 23128/13/5000-14203-711413, kterým bylo zamítnuto odvolání stěžovatele a potvrzena rozhodnutí Specializovaného finančního úřadu (dále jen „správce daně“) ze dne 4. 1. 2013, čj. 2628/13/4022-07000-303318, ze dne 5. 2. 2013, čj. 28187/13/4022-07000-303318, ze dne 21. 2. 2013, čj. 46124/13/4022-07000-303318, ze dne 2. 4. 2013, čj. 108993/13/4022-07000-303318, a ze dne 15. 4. 2013, čj. 128677/13/4022-07000-303318, jimiž nebylo vyhověno stížnostem stěžovatele na postup plátce daně (společnost E. ON Distribuce, a. s.) při výběru odvodu z elektřiny ze slunečního záření (dále jen „solární odvod“) podle ust. § 7a a násl. zákona č. 180/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o podpoře výroby elektřiny“). Městský soud v odůvodnění rozsudku odkázal na závěry vyslovené Ústavním soudem, který se ústavností odvodu upraveného v ust. § 7a až § 7i zákona o podpoře výroby elektřiny zabýval a v nálezu ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11, publ. pod č. 220/2012 Sb. vyslovil, že solární odvod je v souladu s ústavním pořádkem. Městský soud dále nepřisvědčil námitce stěžovatele, že se odvolací finanční ředitelství nezabývalo tvrzeným rozparem právní úpravy solárního odvodu s mezinárodními smlouvami (tj. Smlouva o Evropské unii, Úmluva o ochraně lidských práva a základních svobod, Dodatkový protokol

k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, Listina práv Evropské unie; dále jen „mezinárodní smlouvy“). Z odůvodnění napadeného správního rozhodnutí je podle městského soudu zřejmý závěr, že mezinárodní smlouvy, které byly ratifikovány a vyhlášeny, jsou nezpochybnitelnou součástí právního řádu a z tohoto titulu jsou i předmětem posuzování ústavnosti určitého právního předpisu. Ústavní soud se zabýval ústavností právní úpravy solárního odvodu, a pokud dospěl k závěru, že není protiústavní, pak není ani v rozporu s mezinárodními smlouvami. Proto městský soud s ohledem na závěry vyplývající z citovaného nálezu Ústavního soudu konstatoval, že postup odvolacího finančního ředitelství byl v souladu se zákonem.

Proti tomuto rozsudku městského soudu podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. V kasační stížnosti namítal, že městský soud se nevypořádal se žalobní námitkou, že právní úprava solárního odvodu je v rozporu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2001/77/ES o podpoře elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů energie na vnitřním trhu s elektřinou (dále jen „směrnice 2001/77/ES“), a se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a o změně a následném zrušení směrnic 2001/77/ES a 2003/30/ES (dále jen „směrnice 2009/28/ES“). Městský soud podle stěžovatele pochybil, pokud v odůvodnění rozsudku uvedl, že souladem dotčených ustanovení zákona o podpoře výroby energie mezinárodních smluv se zabýval Ústavní soud. Stěžovatel zdůraznil, že Ústavní soud tak neučinil, a ani učinit nemohl, jelikož není oprávněn posuzovat soulad novely zákona o podpoře výroby energie s mezinárodními smlouvami a právem EU, nýbrž pouze s ústavním pořádkem České republiky. Jakékoliv závěry Ústavního soudu související s mezinárodními smlouvami a právem EU jsou na projednávání případ neaplikovatelné. Městský soud pochybil, když v tomto ohledu odkázal na nález Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11, aniž by se touto otázkou sám zabýval. Toto pochybení městského soudu způsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Soulad právní úpravy s právem EU, jakož i se zásadami, na nichž je právo EU založeno, náleží do pravomoci obecných soudů, tedy i do pravomoci městského soudu. Ten měl posoudit soulad buď sám, nebo měl položit předběžnou otázku Soudnímu dvoru. Stěžovatel si je vědom toho, že městský soud není povinen takto postupovat, neboť je jen na jeho uvážení, zda takový postup zvolí. Nejvyšší správní soud však předběžnou otázku Soudnímu dvoru předložit musí. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud posoudil soulad práva EU s právní úpravou solárního odvodu a v případě, že by neshledal rozpor české úpravy s právem EU a jeho zásadami, aby přerušil řízení za účelem předložení následujících předběžných otázek Soudnímu dvoru: „1. Je třeba směrnicí 2001/77/ES, směrnicí 2009/28/ES, přímo aplikovatelná ustanovení práva EU, zejména čl. 14 a čl. 17 Úmluvy, čl. 1 a čl. 5 Dodatkového protokolu, čl. 16, čl. 17, čl. 21 a čl. 52 Listiny EU a zásady na nichž je právo EU založeno, zejména zásadu právního státu, právní jistoty a zákazu retroaktivity, vykládat tak, že členský stát není oprávněn na základě zákona dříve stanovenou výši podpory výroby elektřiny ze slunečního záření ve formě garantované výkupní ceny snížit zavedením dodatečného opatření, kterým výkupní cenu elektřiny vyrobené ze slunečního záření po dobu tří let po zavedení opatření v zařízení uvedeném do provozu v období dvou let před zavedením opatření podrobí srážce v podobě tzv. odvodu ve výši 26 % z výkupní ceny takové elektřiny? 2. Pokud bude odpověď na první otázku kladná: Má výrobce elektřiny ze slunečního záření vyrábějící elektřinu v zařízení uvedeném do provozu v období dvou let před zavedením opatření nárok, aby mu za provedenou srážku v podobě tzv. odvodu ve výši 26 % z výkupní ceny elektřiny vyrobené v takovém zařízení po dobu tří let po zavedení opatření byla poskytnuta spravedlivá náhrada? 3. Pokud bude odpověď na první otázku záporná: Jaké podmínky musí opatření z hlediska svých důsledků (účinků) na práva výrobce elektřiny ze slunečního záření splňovat, aby v konkrétním případě posuzování konkrétních důsledků (účinků) opatření postihujícího konkrétního výrobce elektřiny ze slunečního záření vyrábějícího elektřinu v zařízení uvedeném do provozu v období dvou let před zavedením opatření, mohly být důsledky (účinky) takového opatření shledány za souladné s právem EU, jakož i s zásadami na nichž je právo EU založeno?“ Pokud by Nejvyšší správní soud nepostupoval uvedeným

způsobem, navrhl stěžovatel, aby zrušil rozsudek městského soudu a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odvolací finanční ředitelství ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedlo, že vůči stěžovateli bylo postupováno v souladu s platnou a účinnou právní úpravou, byly naplněny zákonné podmínky pro solární odvod, a proto plátce daně stěžovateli zákonem předepsaný solární odvod řádně srazil. Dále odkázalo na nález Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11 a na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2013, čj. 1 Afs 76/2013 - 57, z jehož závěrů vyplývá, že likvidační účinky solárního odvodu lze zohlednit prostřednictvím institutu prominutí daně. K namítanému rozporu právní úpravy solárního odvodu s právem EU odkázalo odvolací finanční ředitelství na judikaturu Nejvyššího správního soudu, který se touto otázkou již několikrát zabýval (např. v rozsudcích ze dne 20. 12. 2012, čj. 1 Afs 80/2012 - 40, ze dne 7. 5. 2014, čj. 5 Afs 126/2013 - 34, a ze dne 21. 5. 2014, čj. 2 Afs 73/2014 - 36). Podle odvolacího finančního ředitelství v daném případě nevyvstala potřeba výkladu práva EU, a proto není nutné položit předběžnou otázku Soudnímu dvoru. Odvolací finanční ředitelství vyslovilo souhlas se závěry městského soudu a navrhlo, aby kasační stížnost byla jako nedůvodná zamítnuta. Zároveň navrhlo, aby mu v případě úspěchu ve věci byla přiznána náhrada nákladu řízení v paušální částce 300 Kč ve smyslu ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“).

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odst. 4, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Vzhledem k tomu, že stěžovatel v kasační stížnosti poukazoval na nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu, zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve tímto stížním důvodem. Bylo by totiž předčasné zabývat se právním posouzením věci samé, pokud by byl napadený rozsudek nepřezkoumatelný.

Nejvyšší správní soud při posuzování nepřezkoumatelnosti rozsudků krajských soudů vychází z ustálené judikatury Ústavního soudu (např. nálezy ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, č. 34/1996 Sb. ÚS, a ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, č. 85/1997 Sb. ÚS), podle níž jedním z principů, které představují součást práva na řádný a spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 Ústavy), jež vylučuje libovůli při rozhodování, je povinnost soudů své rozsudky řádně odůvodnit (ve správním soudnictví podle ust. § 54 odst. 2 s. ř. s.). To potvrzuje i navazující judikatura Ústavního soudu, např. nález ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, č. 64/2007 Sb. ÚS, v němž Ústavní soud vyslovil, že „*odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena*“. Také Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 7. 2004, čj. 4 As 5/2003 - 52, vyslovil, že pokud „*z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč subsumoval popsany skutkový stav pod zvolené právní normy, pak je třeba pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a tím i nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.*“. Nepřezkoumatelností z důvodu nesrozumitelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003 - 75, podle něhož lze „*za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost obecně považovat takové rozhodnutí soudu, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně soud ve věci rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl nebo jí vyhověl, případně, jehož výrok je vnitřně rozporný. Pod tento*

pojmem spadají i případy, kdy nelze rozzeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zaviněn. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatecích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody.“

Podle názoru Nejvyššího správního soudu napadený rozsudek není nepřezkoumatelný. Z jeho odůvodnění je zřejmé, z jakého skutkového stavu městský soud vyšel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudil. Je z něj rovněž patrné, z jakých důvodů má městský soud právní závěry vyslovené správním orgánem za správné a naopak, z jakých důvodů jsou žalobní námitky nedůvodné.

Klíčovou právní otázkou v dané věci je, zda lze konkrétní dopady solárního odvodu na výrobce elektrické energie zohlednit v řízení o stížnosti na postup plátce daně. Nejvyšší správní soud již v celé řadě svých rozsudků konstatoval, že úprava solárního odvodu je v obecné rovině v souladu s ústavním pořádkem. Vycházel přitom z nálezu ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11, publ. pod č. 220/2012 Sb., kterým Ústavní soud zamítl návrh na zrušení části zákona o podpoře výroby elektřiny. Podle Ústavního soudu může mít v některých případech solární odvod pro konkrétního výrobce elektrické energie rdousící efekt. S tímto závěrem se ztotožnil i Nejvyšší správní soud a v rozsudcích ze dne 4. 4. 2013 čj. 1 Afs 5/2013 - 35, ze dne 28. 3. 2013, čj. 1 Afs 7/2013 - 33, ze dne 15. 8. 2013, čj. 2 Afs 13/2013 - 28 a ze dne 30. 7. 2013, čj. 2 Afs 53/2013 - 27 připustil možnost provádění dokazování o možném rdousícím efektu v řízení o stížnosti na postup plátce daně, případně v následném soudním řízení. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu pak v usnesení ze dne 17. 12. 2013, čj. 1 Afs 76/2013 - 57, publ. pod č. 3000/2014 Sb. NSS a dostupný na www.nssoud.cz, dospěl k závěru, že konkrétní dopady solárního odvodu na výrobce elektřiny ze slunečního záření nelze zohlednit ani v řízení o stížnosti na postup plátce daně, ani v soudním řízení. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu konstatoval, že ust. § 237 daňového řádu umožňuje správci daně přezkoumat pouze postup plátce, tj. zda při srážce solárního odvodu postupoval v souladu se zákonem o podpoře výroby elektřiny. Ten kromě osvobození malých výrobců nepřipouští žádné výjimky, na základě kterých by byl plátce odvodu své zákonné povinnosti zproštěn, tj. neobsahuje žádný zvláštní mechanismus, jenž umožní individuální přístup k výrobcům. Závěry rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu potvrdil Ústavní soud v nálezu ze dne 13. 1. 2015, sp. zn. II. ÚS 2216/14.

Stěžovatel již v žalobě namítl, že právní úprava solárního odvodu je v rozporu s mezinárodními smlouvami a městský soud pochybil, pokud v odůvodnění napadeného rozsudku uvedl, že souladem zákona o podpoře výroby energie a mezinárodních smluv se zabýval Ústavní soud v nálezu ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11. Podle Nejvyššího správního soudu se stěžovatel zásadně mylí, pokud dovozuje, že Ústavnímu soudu přísluší posuzovat pouze soulad zákonů a jiných právních předpisů s ústavním pořádkem (definovaným v čl. 112 Ústavy), jak by vyplývalo z doslovného výkladu čl. 83 ve spojení s čl. 87 Ústavy (srv. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 7. 2013, čj. 1 Afs 17/2013 - 43, a ze dne 29. 5. 2013, čj. 7 Afs 40/2013 - 37). Přísluší mu totiž i ochrana obsahu mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách (čl. 88 odst. 2 Ústavy ve spojení s § 148 odst. 2 zákona č. 182/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů), které Ústavní soud sám řadí do pojmu ústavního pořádku nebo ochrana nepsaných právních principů a obecných právních pravidel (srov. nález Ústavního soudu ze dne 17. 12. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 33/97, publ. pod č. 30/1998 Sb.). Takto posuzoval Ústavní soud i zákon o podpoře výroby elektřiny. Ochrany ústavnosti je zajišťována v tomto širším rámci, přičemž hodnoty chráněné ústavním pořádkem v České republice se podle Ústavního soudu neodchylují od hodnot, kterým poskytuje ochranu rovněž Evropská unie (nález ze dne 26. 11. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 19/08, publ. pod č. 446/2008 Sb.). Není tedy

opodstatněně stěžovatelovo tvrzení, že Ústavní soud nebyl povolán posuzovat soulad zákona o podpoře výroby elektřiny s mezinárodními smlouvami, resp. jejich jednotlivými články, jak je stěžovatel citoval v žalobě. Byť Ústavní soud v nálezu ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11, výslovně nezmiňuje veškeré mezinárodní smlouvy, z nichž vyplývají posuzovaná práva, lze však bezpochyby dovozovat, že neshledal jejich porušení. Z tohoto nálezu je dostatečně zřejmé, že se podrobně zabýval právy, která měla být stěžovateli garantována mezinárodními smlouvami. Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že městský soud nepochybil, pokud opřel své úvahy o nález Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/2011. Závěry městského soudu vyslovené ve shodě se závěry obsaženými v citovaném nálezu jsou nejen dostatečné, ale také věcně správné a souladné s ústavním pořádkem, včetně mezinárodních smluv a zásad práva Evropské unie, na které ve své žalobě stěžovatel poukazoval.

K stížní námitce, že právní úprava solárního odvodu je v rozporu se směrnicí 2001/77/ES a se směrnicí 2009/28/ES, Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že souladem novely zákona o podpoře výroby elektřiny se směrnicí 2009/28/ES se zabýval již v rozsudku ze dne 9. 1. 2013, čj. 1 Afs 94/2012 - 28, ve kterém uvedl, že „*smyslem směrnice 2009/28/ES je zavázat státy k dosažení stanoveného podílu energie vyrobené z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie do roku 2020. Dle čl. 3 odst. 2 směrnice jsou státy povinny zavést opatření, kterými účinným způsobem zajistí dosažení stanoveného podílu energie z obnovitelných zdrojů. Za tímto účelem mohou členské státy zavést režim podpory (čl. 3 odst. 3), jímž se rozumí jakýkoli nástroj, režim či mechanismus uplatňovaný členským státem či skupinou členských států, který podporuje užívání energie z obnovitelných zdrojů snížením nákladů na výrobu této energie, zvýšením ceny, za kterou ji lze prodat, nebo zvýšením množství takto prodané energie prostřednictvím povinnosti využívat energii z obnovitelných zdrojů nebo jinak. To zahrnuje mimo jiné investiční pomoc, osvobození od daně nebo snížení či vrácení daně, režimy podpory pro povinnost využívat energii z obnovitelných zdrojů, včetně režimů používajících zelené certifikáty, a režimy přímé cenové podpory, včetně tarifů výkupních cen a plateb premii. Cílem směrnice je tedy dosažení minimálního stanoveného podílu energie z obnovitelných zdrojů na celkové spotřebě energie na území Evropské unie, a to prostřednictvím dosažení minimálního podílu energie z obnovitelných zdrojů stanoveného diferencovaně pro jednotlivé členské státy.*“ Dále bylo v tomto rozsudku vysloveno, že směrnice 2009/28/ES ukládá České republice povinnost zajistit, aby podíl energie vyrobené z obnovitelných zdrojů dosáhl v roce 2020 13 % hrubé konečné spotřeby energie, ale přitom ji ponechává prostor pro uvážení, jakými konkrétními opatřeními bude tohoto cíle dosaženo. Směrnice 2009/28/ES žádným způsobem nepředepisuje, že by stát musel přijmout nějaká konkrétní opatření, např. zaručení výkupních cen nebo návratnosti investic, příspěvek na pořízení fotovoltaických elektráren, osvobození výroby energie z obnovitelných zdrojů od daně apod. Právní úprava solárního odvodu nemá předobraz v žádné z norem evropského práva a žádná z těchto norem ani zavedení tohoto odvodu nebrání (srov. také rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2013, čj. 2 Afs 81/2012 - 26, ze dne 16. 5. 2013, čj. 7 Afs 38/2013 - 21, a ze dne 24. 7. 2013, čj. 2 Afs 15/2013 - 29). S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že právní úprava solárního odvodu tak, jak byla vyložena Ústavním soudem, není v rozporu se smyslem a účelem směrnice 2009/28/ES. Pokud se týká stěžovatelovy námítky, že se městský soud s touto žalobní námitkou nevyřadil, tato není důvodná. Ačkoliv v napadeném rozsudku absentuje podrobnější úvaha, ze které by vyplýval závěr o souladu právní úpravy solárního odvodu s výše uvedenými směrnicemi, tato nedůslednost nepředstavuje natolik závažné pochybení městského soudu, které by mohlo způsobit nezákonnost napadeného rozsudku. Lze si tedy jistě představit podrobnější odůvodnění, v daném případě však s ohledem na shora uvedené neshledal Nejvyšší správní soud v souladu se zásadou ekonomie řízení důvod ke zrušení rozsudku městského soudu.

K stížní námitce týkající se nepředložení předběžné otázky městským soudem Soudnímu dvoru, Nejvyšší správní soud uvádí, že městský soud není povinen tímto způsobem postupovat, což ostatně v kasační stížnosti uvedl i stěžovatel. Městský soud navíc ohledně otázky souladu

právní úpravy solárního odvodu s mezinárodními smlouvami, a potažmo i se zásadami práva Evropské unie, odkázal na náleží Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/2011, přičemž Nejvyšší správní soud vyhodnotil tento postup jako oprávněný, jak již bylo výše uvedeno. Pokud se jedná o stěžovatelův návrh, aby Nejvyšší správní soud přerušil řízení o kasační stížnosti a předložil věc Soudnímu dvoru k rozhodnutí o předběžné otázce, je nutno uvést, že účelem a smyslem směrnice 2009/28/ES se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 9. 1. 2013, čj. 1 Afs 94/2012 - 28, ve kterém vyslovil, že směrnice neobsahuje žádná ustanovení, na jejichž základě by bylo možné dovodit právo stěžovatele na stabilitu výkupních cen za dodávky elektřiny do distribuční sítě, potažmo tedy zákaz aplikovat českou právní úpravu týkající se solárních odvodů na všechny výrobce elektřiny ze slunečního záření. Normy obsažené ve směrnici 2009/28/ES nemají přímý účinek a stěžovatel tudíž není oprávněn dovolávat se v řízení před vnitrostátním soudem této směrnice. S ohledem na výše uvedené neshledal Nejvyšší správní soud důvod pro položení předběžné otázky Soudnímu dvoru. Aplikovaná právní úprava solárního odvodu nemá předobraz v žádné z norem evropského práva a žádná z těchto norem ani zavedení tohoto odvodu nebrání.

Z výše uvedených důvodů není kasační stížnost důvodná, a proto ji Nejvyšší správní soud podle ust. § 110 odst. 1 poslední věta s. ř. s. zamítl. O kasační stížnosti rozhodl bez jednání, protože mu takový postup umožňuje ust. § 109 odst. 2 s. ř. s.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a odvolacímu finančnímu ředitelství žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

Odvolací finanční ředitelství požadovalo paušální náhradu nákladů ve výši 300 Kč podle ust. § 13 odst. 3 advokátního tarifu v souvislosti s jedním úkonem právní služby (písemné vyjádření ke kasační stížnosti). Nárok na paušální náhradu nákladů dovozuje z ust. § 36 odst. 1 s. ř. s. a náleží Ústavního soudu ze dne 7. 10. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 39/13. K požadavku odvolacího finančního ředitelství Nejvyšší správní soud uvádí, že rovnost účastníků řízení podle ust. § 36 odst. 1 s. ř. s. není narušena, pokud žalovanému správnímu orgánu není v soudním řízení správním, ve kterém měl plný úspěch, přiznána paušální náhrada nákladů řízení. Ve smyslu ust. § 13 odst. 1 a 3 advokátního tarifu náleží náhrada hotových výdajů účelně vynaložených v souvislosti s poskytnutím právní služby advokátovi, přičemž nedohodl-li se advokát s klientem na jiné paušální částce, činí tato částka 300 Kč za jeden úkon právní služby. Podle náleží Ústavního soudu ze dne 7. 10. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 39/13, „[z]ásadu rovnosti účastníků řízení ve smyslu článku 37 odst. 3 Listiny základních práv a svobod naplňuje přiznání paušální náhrady coby náhrady hotových výdajů podle jejich demonstrativního výčtu v § 137 odst. 1 občanského soudního řádu i účastníkovi řízení, který advokátem zastoupen není, a to v situacích, v nichž by účastníkovi řízení zastoupenému advokátem byla přiznána taková náhrada podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu.“ A contrario z citovaného náleží vyplývá, že paušální náhradu nákladů nelze přiznat účastníkovi řízení, pokud by mu paušální náhrada nákladů nepříslušela ani při zastoupení advokátem (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2015, čj. 10 Afs 259/2014 - 56, ze dne 17. 12. 2014, čj. 1 Afs 226/2014 - 33, a ze dne 27. 11. 2014, čj. 4 As 220/2014 - 20).

Taková situace zcela jednoznačně v dané věci nastala. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2007, čj. 6 As 40/2006 - 87, publ. pod č. 1260/2007 Sb. NSS, „v případě, že v soudním řízení správním vystupuje jako účastník orgán veřejné správy v oboru své působnosti, není v zásadě důvodně vynaloženým nákladem, pokud se v takovém řízení nechá zastoupit. [...] Stejně tak

Vrchní soud v Praze konstatoval, že povinnost správního úřadu jím vydané rozhodnutí hájit na soudě proti správní žalobě představuje samozřejmou součást povinností plynoucí z běžné správní agendy. Nelze proto spravedlivě žádat na žalobci, aby hradil náklady, vzniklé tím, že správní úřad udělil k zastupování plnou moc advokátovi.“ Podle citovaného rozsudku by odvolacímu finančnímu ředitelství nemohla být přiznána paušální náhrada nákladů, pokud by bylo zastoupeno advokátem, a proto ve smyslu citovaného nálezu mu tato náhrada nemůže být přiznána ani v případě, že zastoupeno není. Pro podporu výše uvedeného postupu srv. i aktuální judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. rozsudky ze dne 29. 1. 2015, čj. 10 Afs 259/2014 - 56, ze dne 17. 12. 2014, čj. 1 Afs 226/2014 - 33, a ze dne 27. 11. 2014, čj. 4 As 220/2014 - 20.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. února 2015

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu